

Теоретичні підходи щодо визначення рівня конкурентоспроможності регіонів України із застосуванням методу рейтингової оцінки інвестиційної спрямованості

О. В. МАРЧЕНКО, Д. В. ГУНЬКО

Харківський національний університет будівництва та архітектури

В якості основних складових інвестиційної привабливості регіонів України прийнято вважати дві основні характеристики: інвестиційний ризик та інвестиційний потенціал.

Величина інвестиційного ризику характеризує вірогідність втрати інвестицій та доходу за ними. Інтегральний ризик складається із семи видів ризику, які наведено на рис. 1.

Політична складова інтегрального зумовлена тим, що перебуває у залежності від стійкості регіональної влади та політичної поляризації населення. Економічний ризик пов'язаний із динамікою економічних процесів в регіоні, а соціальний – з рівнем соціальної напруги. Кримінальний ризик чинить суттєвий вплив на інтегральний показник, адже характеризує рівень злочинності з урахуванням тяжкості злочинів, що, у свою чергу, впливає на рівень довіри інвесторів. Екологічний чинник є одним з найсуттєвіших у останні часи, адже рівень екологічного розвитку суттєво впливає на загальний інвестиційний клімат у регіоні та відображається як інтегральний рівень забрудненості навколишнього середовища. Фінансовий ризик відображає напруженість регіональних бюджетів та сукупність фінансових результатів діяльності підприємств регіонів. Законодавчий ризик відображає сукупність правових форм, регулюючих економічні відносини на території, а саме місцеві податки та пільги.

Рис. 1. Основні види ризиків, що впливають на величину інтегрального інвестиційного ризику

Інвестиційний потенціал враховує основні макроекономічні характеристики, насиченість території факторами виробництва, споживчий попит населення та інші показники. Величина потенціалу вказує частку регіону в цілому по Україні. Сукупний інвестиційний потенціал регіону визначається значеннями часткових показників, кожен з яких характеризується цілою групою показників, як наведено на рис. 2.

Інтегральний рейтинг кожного регіону за рівнем інвестиційного ризику розраховується на базі середньозважених відхилень значень обраних показників ризику кожного регіону від середнього по Україні.

Рис. 2. Структура сукупного інвестиційного потенціалу

Значення рейтингу, що дорівнює одиниці за ризиком отримує регіон, що має найменше значення ризику. У випадках, коли фактичне значення статистичних показників у декількох регіонах є рівними, всій групі присвоюється середньо групові значення рейтингу.